

ΚΑΝΟΝΕΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ

Διάβασε τις ιστορίες και προετοιμάσου!

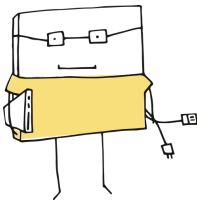
ΕΓΚΛΙΣΗ ΤΟΝΟΥ

Όταν μια λέξη συνοδεύεται από **έναν** ή και **δύο** αδύνατους τύπους **αντωνυμιών**, αναπτύσσεται και ένας **δεύτερος τόνος**, ο οποίος σε άλλες περιπτώσεις συναντάται στην ίδια τη λέξη και σε άλλες στον έναν από τους δύο αδύνατους τύπους.

Το φαινόμενο αυτό ονομάζεται **έγκλιση τόνου**.

π.χ. ο δάσκαλός μου, διώχνοντάς τα

Όταν έχουμε **παροξύτονη προστακτική** και ακολουθούν **δύο εγκλιτικά**, ο **τόνος** σημειώνεται στο **πρώτο εγκλιτικό**.

π.χ. δώσε μού το

ΔΟΤΙΚΗ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η δοτική πτώση που συναντάμε στην αρχαία ελληνική διατηρείται σήμερα σε τύπους της νέας ελληνικής (λέξεις και φράσεις).

π.χ. βάσει των νέων συνθηκών (= σύμφωνα με)
λόγω της κακοκαιρίας (= εξαιτίας)
εν πάση περιπτώσει (=σε κάθε περίπτωση)

ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΕ -ΕΙΟ

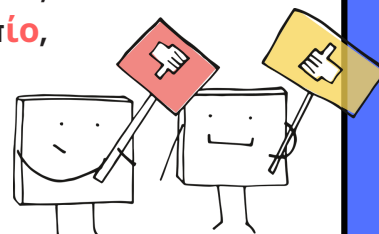
Τα περισσότερα παροξύτονα ουσιαστικά που παράγονται από ρήματα σε **-εύω** ή δηλώνουν **τόπο**, **χώρο**, **δοχείο** γράφονται με **-είο**.

Εξαιρούνται τα παρακάτω:

α) σε **-ιο**: βιβλίο, δελτίο, ψηφίο, βυτίο, θηρίο, λοφίο, πεδίο, κρανίο, πτυχίο, δισκίο, θρανίο, τοπίο, φορτίο.

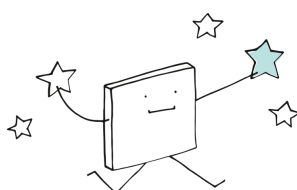
β) σε **-οιο**: πλοίο

γ) σε **-υο**: κρύο

ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΡΗΜΑΤΑ ΣΕ -Ω

Πληρώ - διαβιώ - αξιώ - απαξιώ - βεβαιώ.

Τα συγκεκριμένα ρήματα ακολουθούν την κλίση των συνηρημένων ρημάτων σε **-ώ** της **αρχαίας ελληνικής γλώσσας** κι έτσι γράφουμε:

πληρώ - πληροίς - πληροί - πληρούμε - πληρούτε / πληροίτε - πληρούν

π.χ. Ο Γιώργος **πληροί** τις προϋποθέσεις [και όχι **πληρεί**]

Προσοχή! Από την αρχαία ελληνική διατηρούν την κατάληξή τους και τα ρήματα **συνέβη** (όχι συνέβει), **ελήφθη** (όχι ελήφθει).

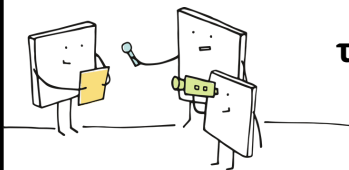
ΠΟΥ/ΠΟΥ

Η άκλιτη αναφορική αντωνυμία **που** δεν τονίζεται ενώ το ερωτηματικό επίρρημα **πού** τονίζεται πάντα.

παράδειγμα

Αναρωτήθηκα **πού** είχες πάει. (= > ερωτηματικό)
Ο κύριος **που** συνάντησες είναι θείος μου. (= > αναφορικό)

ΑΚΛΙΤΟ ΠΟΥ

Συχνά επιλέγουμε την αντωνυμία ο **οποίος -α-ο** ή το επίρρημα όπου αντί του αναφορικού **που**, για να προσδιοριστεί με σαφήνεια ο όρος στον οποίο αναφερόμαστε.

παράδειγμα

Το σχολείο **που** (= όπου) πηγαίνω είναι πολύ κοντά στο πάρκο.
Οι συμμαθητές **που** (= με τους οποίους) κάνω παρέα είναι αρκετοί.

ΉΤΙ/ΉΤΙ

Η αναφορική αντωνυμία **ό,τι** με κόμμα μπορεί να αντικατασταθεί από το **οτιδήποτε**. Διαφοροποιείται από τον ειδικό σύνδεσμο **ότι** που γράφεται χωρίς κόμμα και μπορεί να αντικατασταθεί από το **που** ή το **πώς**.

παράδειγμα

Πιστεύω **ότι** μπορείς να γράψεις καλά στα Μαθηματικά.
Δεν μπορούμε να κάνουμε πάντα **ό,τι** θέλουμε.

ΡΗΜΑΤΑ Α' ΣΥΖΥΓΙΑΣ ΣΕ -ΛΛΩ (1)

Τα ρήματα Α' συζυγίας σε **-λλω** γράφονται πάντα με δύο **λλ**.

Εξαίρεση αποτελούν τα ρήματα : θέ**λ**ω ,οφεί**λ**ω, μέ**λ**ει.

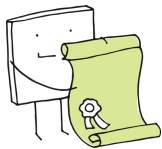
παράδειγμα

προβά**λλ**ω, αναγγέ**λλ**ω, ποικί**λλ**ω

ΡΗΜΑΤΑ Α' ΣΥΖΥΓΙΑΣ ΣΕ -ΛΛΩ (2)

Τα ρήματα της Α' συζυγίας σε **-λλω** διατηρούν τα δύο **-λλ** σε όλους τους τύπους που δείχνουν διάρκεια ή επανάληψη της ενέργειας.

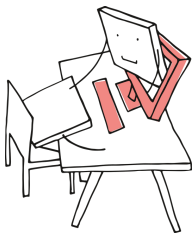
π.χ. Η ταινία θα προβά**λλ**εται για δύο εβδομάδες.

Όλοι οι άλλοι τύποι όπου η ενέργεια γίνεται μία φορά , χωρίς συνέχεια, γράφονται με ένα **-λ**.

π.χ. Θα προβά**λ**ουν μόνο για σήμερα την ταινία που πήρε το φετινό Όσκαρ Καλύτερης Ταινίας Κινουμένων Σχεδίων.

ΡΗΜΑΤΑ Β' ΣΥΖΥΓΙΑΣ ΣΕ -ΛΩ

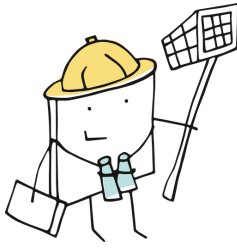

Τα ρήματα Β' συζυγίας σε **-λω** γράφονται πάντα με ένα **-λ** με εξαίρεση το ρήμα κολλώ και τα σύνθετά του.

Εξαίρεση αποτελεί το κο**λλ**ώ και τα σύνθετά του.

π.χ. γε**λ**ώ, αμε**λ**ώ, κα**λ**ώ, συγκο**λλ**ώ

ΚΑΤΑΡΧΗΝ Ή ΚΑΤΑΡΧΑΣ;

Πρόκειται για δύο εντελώς διαφορετικές ως προς τη σημασία τους επιρρηματικές εκφράσεις.

Η φράση **καταρχήν** (ή κατ' αρχήν) σημαίνει: κατά κανόνα, ως προς τη βασική αρχή, στα βασικά σημεία.

Η φράση **καταρχάς** σημαίνει: στην αρχή, πρώτο από όλα

παράδειγμα

Καταρχήν είμαι σύμφωνος με όσα πρότεινες θα ήθελα όμως ορισμένες διευκρινίσεις.

Καταρχάς θέλω να τονίσω πόσο χαίρομαι που βρίσκομαι μαζί σας.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΣΤΑ ΣΥΝΘΕΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

Η **Προστακτική** έγκλιση στα σύνθετα ρήματα **δε διατηρεί** την αύξηση που αυτά έχουν στην **Οριστική**.

παράδειγμα

Παράγγειλε τώρα, γιατί πεινάω. (όχι παρήγγειλε)
Αντίγραψε το τηλέφωνό σου στο χαρτί. (όχι αντέγραψε)
Επίλεξε όποιο παγωτό θέλεις. (όχι επέλεξε)
Υπόγραψε εδώ που σου δείχνω. (όχι υπέγραψε)
Ανάλαβε εσύ την ευθύνη. (όχι ανέλαβε)

